

Enige tijd geleden is in dit blad het boek 'Pollenanalyse; stuifmeelanalyse van honing voor imkers, scholen en laboratoria' besproken (Bijen 8(11): 318 (1999)). Voor hen die zich intensief met de pollenanalyse bezighouden zijn de onderstaande boekwerken een goede aanvulling. Het gaat om een tweetal pollenatlassen, waarin een groot aantal stuifmeelkorrels, zoals die door een microscoop te zien zijn, gedetailleerd staan afgebeeld. De achterliggende theorie en de praktische uitvoering van de pollenanalyse worden niet besproken; daarvoor kunt u bij de Ambrosiushoeve het Nederlandse boek bestellen.

Celler Melissopalynologische Sammlung

Jaap Kerkvliet

Katharina von der Ohe, Werner von der Ohe

Uitgave: Niederschsiges Landesinstitut für Bienenkunde
Wehlstrasse 4a, D-29221 Celle Jaar van uitgave: 2000

De pollenatlas van het echtpaar Katharina en Werner von der Ohe en wordt uitgegeven door het Bijeninstituut in Celle, Duitsland, waar beiden werkzaam zijn. Het geheel wordt als een losbladig systeem met ringband en stevige gele verzamelmap uitgegeven. De pollenkorrels staan alfabetisch volgens Latijnse naam gerangschikt, waarbij tevens de Duitse, Engelse, Spaanse, Franse en Italiaanse naam vermeld staan. Elke pollensoort wordt op een aparte bladzijde (A4 formaat) besproken. Diverse afbeeldingen van het pollen onder de microscoop worden weergegeven, waaronder de omtrek, het oppervlak, de exinestructuur en de kiemopeningen. Dit alles met duidelijke foto's. De belangrijkste kenmerken van een pollensoort, zoals vorm, afmeting, aperturen en exinestructuur, worden bovendien in de tekst beschreven. Ook het belang van de pollensoort bij het honingonderzoek wordt kort vermeld.

De collectie begint met overwegend Duitse/West-europese pollenvormen terwijl ook enkele pollenvormen van buiten Europa zullen volgen.

Het geheel is fraai uitgevoerd en zeker bruikbaar voor het onderzoek van Nederlandse honing. De verzamelband met de eerste 50 bladen en de eerste aanvulling met 25 bladen zijn reeds verschenen. Gepland zijn nog 5 aanvullingen met elk 25 bladen, zodat einde 2001 het geheel compleet zal zijn. Er is een Engels- en een Duitstalige versie verkrijgbaar.

De verzamelmap met de eerste 50 bladen kost DM 80,- (exclusief verzendkosten).

Elke volgend aflevering van 25 bladen kost DM 25,- (exclusief verzendkosten).

Het boek is te bestellen bij bovengenoemd instituut, 00-49-51419050340; E-mail: info@bieneninstitut.de

Mediterranean Melissopalynology

G. Ricciardelli d'Albore Uitgave: Prof. G. Ricciardelli d'Albore, Department of Arboriculture and Plant Protection, Borgo XX Giugno, 74, University of Perugia, 06121 Perugia, Italy Jaar van uitgave: 1998.

De tweede pollenatlas is van de bekende Italiaanse melissopalynoloog prof. Giancarlo Ricciardelli d'Albore. Het is zeker niet zijn eerste boek op dit gebied.

Het boek bevat 210 pollenbeschrijvingen van bijenplanten die in het gebied langs de Middellandse zee voorkomen. Ook in dit boek staan de pollenkorrels alfabetisch volgens Latijnse naam gerangschikt, waarbij ook weer de Duitse, Engelse, Spaanse, Franse en Italiaanse naam vermeld staan. Voor de (Engelstalige) beschrijving van elke pollensoort worden 2 pagina's uitgetrokken, links staan de karakteristieke gegevens van het pollen, ongeveer op dezelfde manier zoals in het boek van Ohe en Ohe. Verder wordt in het kort melding gemaakt van het belang van de plant voor de honinganalyse, de kleur van de pollenklompjes en de smaak van de betreffende honingsoort. Op de rechter pagina staan 4 foto's van het pollen afgedrukt, genomen bij verschillende hoogte-instellingen bij een vergroting van 1000 maal. Ook dit boek is bruikbaar voor het pollenonderzoek van Nederlandse honing, hoewel het Duitse boek iets beter is aangepast aan de pollensoorten die we in West-Europa in de honing tegenkomen.

De foto's zijn in zwart-wit afgedrukt en van iets mindere kwaliteit dan die uit het boek van Ohe en Ohe; de structuren van de pollensoorten zijn echter goed te zien. Ook de papiersoort is wat eenvoudiger dan van het boek uit Celle. Maar de prijs is er dan ook naar: het boek van 466 pagina's is gratis! Wel moeten er portokosten betaald worden: deze bedragen 11.000 Lires binnen Europa, het dubbele buiten Europa.

Het boek kan besteld worden door 11.000 lires (het moet echt in Italiaans geld) samen met uw aanvraag (in het Engels of Duits) in een envelop te stoppen en naar bovenstaand adres te sturen.

Aalbert van Schothorst, dé korfimker van de 19e eeuw

Ad Vermaas

In dit boek laat de auteur, J.J. Speelziek, de 19e eeuwse Aalbert van Schothorst zelf aan het woord. Een belangrijk deel van het boek bestaat uit de oorspronkelijke tekst van Van Schothorst. En in die bijzonder duidelijke bijdragen komt de korfteelt in alle facetten voor het voetlicht. En niet alleen dat. Ook staat er veel in over hoe men toen aankeek tegen een bijenvolk. Van Schothorst komt daarin naar voren als iemand die veel gevoel had voor de imme. Je komt in dit prettig leesbare boek dan ook tal van imkerswijsheden tegen. Geen definitieve antwoorden, maar wel oude inzichten die nu enigszins vergeten dreigen te worden.

Het tweede deel van dit boek bevat een aantal anecdotes van de auteur zelf. Niet over Van Schothorst, maar over korfimkers uit de 20e eeuw. Enkele ervan zijn verhalen voor de borreltafel en had de auteur beter kunnen weglaten. Maar de meeste passen zeer goed in de lijn van dit boek: het zijn verhalen van korfimkers die iets te melden hebben. Goed dat ook hun inbreng er is. Want de korfteelt lijkt iets voor het museum te worden en eigenlijk is dat zonde. Maar misschien helpt dit boek eraan mee dat ze toch weer toekomst krijgt.

Het boek bestaat uit 112 pagina's en is te koop bij Het Bijenhuis te Wageningen en kost f 24,50.

advertentie

V.o.f. 'het ielgat'

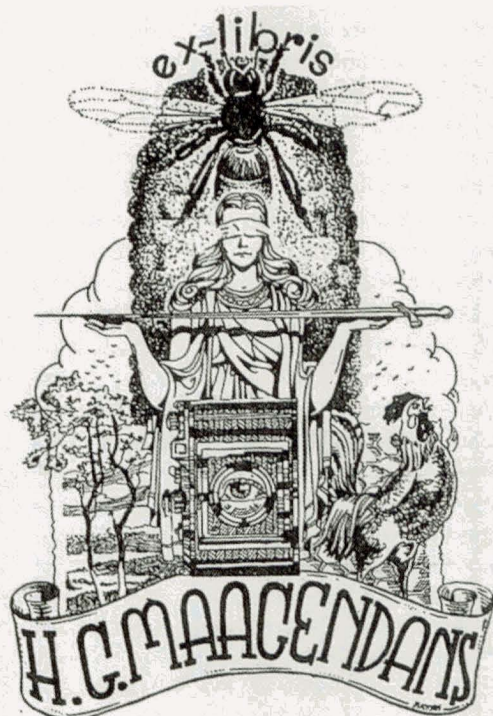
Amen 35, 9446 PA Amen
telefoon 0592 389349

Geopend 10 oktober t/m 15 maart woensdag van
13 tot 17 uur of na telefonische afspraak.
We hebben vakantie van 15 december tot 31 januari

Vervolg van pagina 313: 'Een moeilijke leeftijd'

doen. Maar ik ben zeker van plan later, eenmaal de draad weer opgepikt, mij actief binnen de vereniging op te stellen. Er valt nog genoeg te doen. Zeker aan de promotie van de imkerij is nog werk voldoende te verzetten. Ik denk dat er nog heel wat meer kan gebeuren, dan momenteel plaatsvindt. Er is best wel belangstelling onder de mensen voor onze bijen. Daarbij moeten we bij het werven van nieuwe imkers niet alleen de aandacht op de vutters richten. We mogen de jongeren niet vergeten. Niet alleen op de lagere scholen bijenlessen geven, neem ook de middelbare scholen als een soort tussentraject in je agenda op.'

En zo blijft, aan het eind van ons gesprek, het dilemma bestaan. De jeugd van de klasse van David Kaljouw is moeilijk te vangen voor de imkerij. Hij is daar zelf het aansprekende voorbeeld van. Aan de andere kant, wanneer jongeren zo gemotiveerd zijn als David, dan moet imkerend Nederland voor hen openstaan, hen met open armen ontvangen en serieus opnemen in onze kring. Er ligt nog een heel terrein braak, dat is wel duidelijk.

Exlibris van H.G. maagendans. Van 1965-1979 hoofd-bestuurslid van de VBBN. Maagendans was gerechtsdienaar, maakte veel foto's, onder andere voor het Groentje en had natuurlijk bijen.
En de haan? Symbool voor waakzaamheid en vechtlust.